

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>28 Публічне управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>281 Публічне управління та адміністрування</i>
Освітня програма	<i>Адміністративний менеджмент</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЄКТС / 60 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>кандидат філософських наук, доцент Богачев Роман Михайлович</i> , <i>https://philosophy.kpi.ua/vikladachi/bogachev-roman-myhajlovych/</i> Практичні / Семінарські: <i>кандидат філософських наук, доцент Богачев Роман Михайлович</i> , <i>wbox2021@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://campus.kpi.ua/tutor/index.php?mode=mob&show&irid=207770</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета дисципліни «Критичне мислення» полягає в ознайомленні студентів з головними засадами критичних підходів в мисленні та формуванні здатності до самостійного судження, застосовування загальних правил до конкретних ситуацій. Це є головним показником опанування студентами такого рівня свідомості як розсудок, без якого неможливе оволодіння основами будь-яких наук.

Предмет дисципліни – науковий тип мислення, який використовується для розв'язання неординарних задач, вміння ставити будь-яку інформацію під сумнів, мислити чітко й неупереджено; система суджень, які сприяють аналізу інформації та ухваленню раціональних, незалежних рішень.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати **програмні результати навчання**:

ПРН 2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПРН 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають набути **програмні компетентності**:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК 1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Критичне мислення» передбачає як базу знання в межах програми середньої школи та може служити методологічною основою для всіх курсів бакалаврської підготовки загальнотеоретичного та прикладного характеру в тій мірі, в якій вони передбачають володіння певною культурою мислення. Постреквізити дисципліни: «Кібернетика та системний аналіз».

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Виникнення критичного мислення.

Тема 2. Розвиток традицій критичного мислення в рамках релігії.

Тема 3. Становлення критичного мислення в епоху Нового часу.

Тема 4. Критична філософія Канта та її розвиток в класичній німецькій філософії.

Тема 5. Проблеми формування критичного мислення на рівні онтогенезу.

Тема 6. Закономірності формування понятійного мислення.

Тема 7. Критика та самокритика в науковому мисленні.

Тема 8. Маніпуляції свідомістю за допомогою ЗМІ та методи протистояння їм.

Тема 9. Проблема критичного сприйняття інформації в Інтернет.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Кругляк М. Критичне мислення. Матеріали онлайн-курсу. Київ, 2021. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kruhliak_Myroslava/Krytychne_myslennia.pdf?PHPSESSID=86t7smsdr0rc111ukguvukl6c3 (дата звернення 24.08.2024).

Додаткова література:

1. Дротянко Л. Г., Абисова М. А., Поа Т. А., Орденів С. С. Філософія діалогу в комунікативних практиках інформаційного суспільства. Київ : НАУ, 2020. URL:

<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/4247> (дата звернення 24.08.2024).

2. Конверський А. Є. Критичне мислення. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 340 с.

3. Критичне мислення в українському контексті. Відеокурс на платформі “Прометеус”. URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+CTIUC101+2022_T2_3/about (дата звернення 24.08.2024).

4. Binker A. J. Thirty-five Dimensions of Critical Thinking. URL:

<https://www.criticalthinking.org/data/pages/93/2dc1156cb915ed5e2d4de94d2bfe79e9513644fd4c683.pdf> (дата звернення 24.08.2024).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Основними формами навчання є лекції, практичні заняття та самостійна підготовка. При вивченні дисципліни рекомендується якомога більшу увагу звертати на практичне застосування знань, отриманих на лекціях. Самі лекції рекомендується проводити в формі діалогу, або, як мінімум, в формі доповіді, після якої студенти в обов'язковому порядку задають питання і обговорюють підняті проблеми. В ході проведення практичних занять повинна широко застосовуватися така форма як публічна дискусія, письмова критика тих чи інших положень, висловлених викладачем, чи іншими студентами. Однією із форм самостійної роботи студентів може бути підготовка ними тез наукових конференцій з використанням методів критичного мислення. Передбачається постійне консультування студентів з допомогою електронних засобів зв'язку.

Лекційні заняття

Тема 1. Виникнення критичного мислення

1. Синкретизм діяльності та синкретизм свідомості в умовах міфологічного світогляду. Традиційне мислення.
2. Поява філософії в боротьбі з міфологічно-релігійним світоглядом.
3. Маєвтика як спосіб формування критичного мислення.
4. Критика Арістотелем платонівської концепції буття та мислення.
5. Скептицизм, кінізм та стоїцизм як зародки європейського критичного умонастрою.

Тема 2. Розвиток традицій критичного мислення в рамках релігії

1. Релігійна форма свідомості та її роль в формуванні мислення.
2. Єретичні рухи в християнстві та їх вплив на формування європейської революційної думки.
3. Ідея всебічно розвинутої людини як ідеалу епохи Відродження.
4. Релігійна свідомість як необхідний етап в становленні теоретичного мислення.

Тема 3. Становлення критичного мислення в епоху Нового часу

1. Англійський матеріалізм та здійснений ним переворот в методології наукового пізнання.
2. Беконовське вчення про «ідолів», які заважають правильному пізнанню.
3. Спостереження та експеримент як основа наукового світогляду
4. Декартівський дуалізм та критика його Спінозою.
5. Німецькі романтики про роль іронії та самоіронії в мисленні.

Тема 4. Критична філософія Канта та її розвиток в класичній німецькій філософії

1. Небулярна гіпотеза Канта-Лапласа як переворот в способі наукового мислення.
2. Докритичний та критичний період в філософії І.Канта.
4. Класична німецька філософія як критична філософія.

Тема 5. Проблеми формування критичного мислення на рівні онтогенезу

1. Критичний огляд основних теорій походження мислення та педагогічних доктрин.
2. Яким шляхом передається здатність до мислення від покоління до покоління?
3. Мислення та мозок. Мислення та мова. Знання та мислення.
4. Чи навчає логіка мислити?
5. Ідея політехнізму.

Тема 6. Закономірності формування понятійного мислення

1. Чуттєве сприйняття, розсудок та розум як складові свідомості та ступені становлення мислення.
2. Роль фантазії в формуванні понятійного мислення. Проблеми становлення розсудочного мислення.
3. Визначення глупоти як невміння підвести частковий випадок під загальне правило.
4. Абстрактне як однобічне, яке претендує на представлення всього предмета.
5. Метод сходження від абстрактного до конкретного. Практика як критерій істини.

Тема 7. Критика та самокритика в науковому мисленні

1. Історичний підхід як метод критичного мислення в теорії.
2. Гносеологічний монізм як запорука цілісного підходу до розгляду предмета.
3. «Реконструкція цілого» та конструювання цілого з частин як два протилежних підходи в науковому мисленні.
4. Про критику «справа» і критику «зліва».
5. «Марне» заперечення та заперечення заперечення.

Тема 8. Маніпуляції свідомістю за допомогою ЗМІ та методи протистояння їм

1. Природа ідеології і пропаганди.
2. Догматизм і скептицизм як інструменти маніпуляції.
3. Методи критичного сприйняття інформації.
4. Необхідність володіння журналістськими навичками для кожного спеціаліста.

Тема 9. Проблема критичного сприйняття інформації в Інтернет

1. Інтернет-журналістика та її специфіка.
2. Основні інформаційні сайти та методи їх роботи.
3. Основні пошукові системи та принципи ефективної роботи з ними.
4. Методи роботи з інформаційними ресурсами.

Практичні заняття

Практичні заняття мають сприяти засвоєнню теоретичного матеріалу з курсу «Критичне мислення», набуттю навичок застосування основних принципів, методів та форм критичного мислення у професійній (науково-дослідницькій) діяльності.

Тема 1. Роль критичного мислення в становленні науки та культури

1. Філософія як критика міфологічного світогляду.
2. Сократичний діалог.
3. Роль філософії Епікура в формуванні європейської теоретичної культури.
4. Вплив стоїцизму та неоплатонізму на виникнення християнства і роль останнього в становленні європейського мислення.

Самостійна робота

Тема 2. Наука та релігія. Досягнення та недоліки наукової критики релігії

1. Критична складова християнського віровчення.
2. Середньовічна культура диспуту.
3. Теорія двоякої істини та її роль в становленні науки.
4. Науковий атеїзм — позитивні та негативні моменти.
5. Сучасна критика релігії.

Тема 3. Розвиток європейського критичного мислення в епоху Відродження, Нового часу та Просвітництва

1. Декартівський принцип методологічного сумніву і його роль в становленні критичного мислення.
2. Заміна Беконом дедуктивної логіки на індуктивну та роль цього перевороту в становленні критичного мислення.
3. Французький матеріалізм XVIII століття і його критика релігії.
4. Соціальна критика епохи Просвітництва та її вплив на становлення громадянського суспільства в європейських країнах.

Тема 4. Критична філософія Імануїла Канта та її розвиток в класичній німецькій традиції

1. Антиномії та їх роль в мисленні.
2. Фіхтеанська критика кантовського вчення про «річ в собі» і введення діяльності в філософію.
3. Позитивна критика догматизму в філософії Шеллінга.
4. Гегель про роль суперечності в мисленні.

Тема 5. Педагогічні системи, спрямовані на формування критичного мислення

1. Сократична традиція в педагогіці.
2. Інформаційні теорії мислення та їх критика.
3. Універсальність та фундаментальність в освіті чи вузька спеціалізація.
4. Чи може мислення бути продуктом виховання.

Тема 6. Логіка становлення самостійного цілісного мислення

1. Уявлення, знання та поняття як ступені становлення критичного мислення
2. Роль художнього образу в становленні поняття та роль мистецтва в становленні мислення.
3. Конкретне — як єдність багатоманіття.
4. Критика та самокритика як необхідні моменти самостійного мислення.

Тема 7. Роль критичного мислення в науковій діяльності

1. Критичне ставлення до так званого здорового глузду та даних чуттєвого сприйняття як основа наукового мислення.
2. Критика негативного ставлення до гіпотез, роль гіпотез в формуванні наукових теорій, структура гіпотез та методи роботи з ними.
3. Наукова критика та теоретичний нігілізм, конструктивна та деструктивна критика, прогресивна та реакційна критика.

Тема 8. Методи протистояння інформаційним маніпуляціям

1. Роль засобів масової інформації в сучасному суспільстві.
2. Що таке пропаганда?
3. Сучасні технології маніпулювання свідомістю.
4. Методи критичного користування інформаційними ресурсами.

Тема 9. Критичне мислення як необхідний елемент ефективного використання інтернет-технологій

1. Переваги та проблеми інтернет-спілкування.
2. Наукові інтернет-мережі. Фахові інтернет-мережі.
3. Дистанційне навчання. Освітні онлайн-платформи.

Методи і технології навчання. Використовуються в першу чергу різні методи активного навчання, зокрема, метод конкретної ситуації (розвиває здібності до аналізу нетрадиційних виробничих завдань та привчає студентів формулювати завдання самостійно); метод інциденту (спрямований на подолання особистісної інерційності та вироблення адекватних способів поведінки у напружених стресових ситуаціях); сенситивний метод або метод соціально-психологічного тренінгу (розвиває вміння управляти власним стилем поведінки та емпатію, сприйняття емоційного стану інших людей); метод “мозкового штурму” або метод групового розв’язання творчої проблеми; метод синектики (спосіб стимуляції уяви, поєднання різномірних елементів; метод інверсії (орієнтований на пошук ідей у нових, неочікуваних напрямках); метод ділової гри; метод імітаційної гри (модель середовища існування, що визначає поведінку людей та механізми їх дій в екстремальних ситуаціях); метод рольової гри або метод програвання (інсценування) ролей. Застосовуються також інші методи навчання для активізації навчально-творчої діяльності студентів.

На заняттях використовуються мультимедійне обладнання, комп’ютер. При дистанційному навчанні використовуються сервіси відеоконференцій Zoom, месенджери для комунікації зі студентами, університетське програмне забезпечення Інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний кампус».

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Основними видами самостійної роботи є підготовка до аудиторних занять та написання творчих робіт. Такими роботами можуть бути есе чи коментарі до прочитаного в базовій та додатковій літературі.

З дисципліни передбачена робочим навчальним планом модульна контрольна робота (МКР). МКР виконується студентом заочної форми навчання письмово у електронному форматі самостійно на протязі семестру. МКР складається з двох завдань: студент обирає 2 питання з переліку, який розміщено в силабусі.

Перелік питань до МКР

- Гіпотеза Дж.Дж. Фрезера про магію як первісну науку.
- Софістика та її роль в становленні критичного мислення.
- Розвиток культури критичного мислення від античності до Нового часу.
- Антична філософія як критика міфології.
- Софістика як форма критичного мислення. Скептицизм як необхідний момент мислення.
- Роль філософії кініків в становленні європейського критичного мислення.
- Стоїцизм і його роль в європейській культурі.

Християнська критика античної філософії.
Розвиток критичного мислення в умовах раннього християнства.
Традиція критичного мислення в середньовічній культурі.
Вчення про двояку істину як форма критики релігії.
Культура диспуту в епоху Середньовіччя.
Роль культури Відродження в становленні критичного мислення.
Доведення буття божого та їх спростування.
Відмінність між розумінням ідеї Бога в релігії та філософії.
Савонарола як полеміст.
Гуманістична критика церкви.
Протестантизм як традиція критичного мислення.
Вчення про метод Рене Декарта та критична філософія Імануїла Канта.
Про роль критики в становленні наукової теорії.
Вплив ідей просвітителів на сучасну наукову думку.
Основні етапи історії європейського вільнодумства.
Гумбольдтовські принципи університетської освіти.
Критика і самокритика. Критика та критиканство.
Форми та методи ведення публічної дискусії. Право на іронію.
Чи потрібна вченому чи інженеру художня література і якщо потрібна, то для чого?
В чому полягають переваги та недоліки абстрактного мислення?
Полеміка А.Ейнштейна і прихильників «копенгагенської інтерпретації» квантової механіки та їх вплив на сучасну науку.
Проблема доступу до наукової інформації в сучасних умовах
Заперечення об'єктивності істини в сучасних філософських теоріях.
Проблема авторського права та піратства в Інтернеті.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Відвідування лекцій, семінарських занять, а також відсутність на них не оцінюється. Однак студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для отримання певних позитивних результатів вивчення дисципліни. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студентів, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Якщо студент пропускає практичну роботу, він має надати текст свого виступу у письмовій формі.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів і воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

Дистанційне навчання

Викладання дисципліни здійснюється за допомогою платформи Zoom, де проводяться лекції і семінарські заняття, та месенджерів, куди студенти можуть посилати свої есе, контрольні роботи, задавати питання викладачу чи обговорювати їх між собою.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Критичне мислення» може викладатися для всіх студентів з особливими освітніми потребами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: опитування за темою заняття, виконання завдань.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: **залік**.

№ з/п	Контрольний захід	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Участь у обговоренні теми та доповнення на семінарському занятті	20	1	20
2.	Презентація чи доповідь на семінарі	20	1	20
3.	МКР	60	1	60
	Всього			100

Якщо студент не мав змоги бути присутнім на практичному занятті, він повинен надати текст свого виступу у письмовій формі.

Творча робота може бути як письмовою, так і виконаною у відео чи аудіо форматі.

Норми оцінювання виступу на практичних заняттях, доповіді, творчих робіт, презентації.

1. Читання чи передруковування готового чужого тексту за умови, що він відповідає темі заняття — 1-4 бали.
2. Читання тексту, скопійованого з двох чи трьох різних джерел — 5-7 балів.
3. Вільне але не критичне переказування тексту підручника чи інших джерел з заданої теми — 8-10 балів.
4. Порівняння різних точок зору на проблему, яка обговорюється, критичне коментування їх — 11-15 балів.
5. Вміння грамотно сформулювати проблему, порівняти різні точки зору на її вирішення та здійснити спробу синтезу цих точок зору і формування власної позиції з цього питання — 16-20 балів.

Модульна контрольна робота

Ваговий бал - **60** (може бути дві частини МКР: 2х30)

Модульний контроль (максимальна кількість балів за одну частину МКР складає 30):

30-29 балів – «відмінно», – повна, чітка, викладена в певній логічній послідовності відповідь на поставлені питання, що свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення студента не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою; висловлення студентом власної позиції щодо дискусійних проблем, якщо такі порушуються у питанні; студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу.

28-20 балів – «добре», не зовсім повна або не достатньо чітка відповідь на всі поставлені питання, що свідчить про правильне розуміння суті питання, ознайомлення студента з матеріалом лекцій та підручника; незначні неточності у відповідях.

19-4 балів – «задовільно», відсутність відповіді на певні питання, або неправильна відповідь на них, що свідчить про поверхове ознайомлення студента з навчальним матеріалом або значні похибки у відповідях.

3-0 балів – «незадовільно», тобто незасвоєння окремих тем.

Відповідь на тестове завдання з варіантами відповідей оцінюється у такому ж процентному відношенні.

Заохочувальні бали передбачені за виконання творчих робіт з дисципліни (наприклад, участь у факультетських, інститутських олімпіадах з філософії, участь у конкурсах студентських наукових робіт, участь у наукових конференціях).

Штрафні бали не передбачені.

Семестровий контроль: ЗАЛІК

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами роботи в семестрі, якщо має підсумковий рейтинг за семестр не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Умови допуску до заліку: рейтинг ≥ 36 б.

Не виконані умови допуску $\rightarrow$ Не допущено.

< 60 балів $\rightarrow$ залікова к/р.

≥ 60 балів = оцінка (відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно).

Семестровий контроль передбачений у формі заліку, якій включає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру.

Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних та штрафних балів.

Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на передостанньому занятті з дисципліни в семестрі.

Результати контрольних заходів доступні до ознайомлення авторизованим користувачам в їх особистих кабінетах автоматизованої інформаційної системи «Електронний кампус».

Принцип визначення підсумкової оцінки. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи.

Після виконання залікової контрольної роботи, якщо оцінка за залікову контрольну роботу більша ніж за рейтингом, здобувач отримує оцінку за результатами залікової контрольної роботи.

Якщо оцінка за залікову контрольну роботу менша ніж за рейтингом, застосовується (за рішенням кафедри) один з двох варіантів: • 1-й варіант: «жорстка» РСО – попередній рейтинг здобувача (за винятком балів за семестрове індивідуальне завдання) скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікової контрольної роботи. • 2-й варіант: «м'яка» РСО – здобувач отримує більшу з оцінок, що отримані за результатами залікової контрольної роботи або за рейтингом.

До відомості семестрового контролю викладач заносить рейтингові бали, отримані здобувачем у семестрі або за результатами виконання залікової контрольної роботи, та оцінку відповідно до цих балів

Максимальна сума балів складає **100**.

Сума балів переводиться у систему оцінювання згідно з таблицею.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань до заліку

1. Синкретизм діяльності та синкретизм свідомості в умовах міфологічного світогляду. Традиційне мислення.
2. Поява філософії в боротьбі з міфологічно-релігійним світоглядом.
3. Маєвтика як спосіб формування критичного мислення.
4. Критика Арістотелем платонівської концепції буття та мислення.
5. Скептицизм, кінізм та стоїцизм як зародки європейського критичного умонастрою.
6. Філософія як критика міфологічного світогляду.
7. Сократичний діалог.
8. Роль філософії Епікура в формуванні європейської теоретичної культури.
9. Вплив стоїцизму та неоплатонізму на виникнення християнства і роль останнього в становленні європейського мислення.
10. Релігійна форма свідомості та її роль в формуванні мислення.
11. Сретичні рухи в християнстві та їх вплив на формування європейської революційної думки.
12. Ідея всебічно розвинутої людини як ідеалу епохи Відродження.
13. Релігійна свідомість як необхідний етап в становленні теоретичного мислення.
14. Критична складова християнського віровчення.
15. Середньовічна культура диспуту.
16. Теорія двоякої істини та її роль в становленні науки.
17. Науковий атеїзм — позитивні та негативні моменти.
18. Сучасна критика релігії.
19. Англійський матеріалізм та здійснений ним переворот в методології наукового пізнання.
20. Беконовське вчення про «ідолів», які заважають правильному пізнанню.
21. Спостереження та експеримент як основа наукового світогляду
22. Декартівський дуалізм та критика його Спінозою.
23. Німецькі романтики про роль іронії та самоіронії в мисленні.
24. Декартівський принцип методологічного сумніву і його роль в становленні критичного мислення.
25. Заміна Беконом дедуктивної логіки на індуктивну та роль цього перевороту в становленні критичного мислення.
26. Французький матеріалізм XVIII століття і його критика релігії.
27. Соціальна критика епохи Просвітництва та її вплив на становлення громадянського суспільства в європейських країнах.
28. Небулярна гіпотеза Канта-Лапласа як переворот в способі наукового мислення.
29. Докритичний та критичний період в філософії І.Канта.
30. Класична німецька філософія як критична філософія
31. Антиномії та їх роль в мисленні.
32. Фіхтеанська критика кантівського вчення про «річ в собі» і введення діяльності в філософію.
33. Позитивна критика догматизму в філософії Шеллінга.
34. Гегель про роль суперечності в мисленні.

35. Критичний огляд основних теорій походження мислення та педагогічних доктрин.
36. Яким шляхом передається здатність до мислення від покоління до покоління?
37. Мислення та мозок. Мислення та мова. Знання та мислення.
38. Чи навчає логіка мислити?
39. Ідея політехнізму.
40. Чуттєве сприйняття, розсудок та розум як складові свідомості та ступені становлення мислення.
41. Роль фантазії в формуванні понятійного мислення.
42. Проблеми становлення розсудочного мислення.
43. Визначення глупоти як невміння підвести частковий випадок під загальне правило.
44. Абстрактне як однобічне, яке претендує на представлення всього предмета.
45. Метод сходження від абстрактного до конкретного.
46. Практика як критерій істини.
47. Уявлення, знання та поняття як ступені становлення критичного мислення
48. Роль художнього образу в становленні поняття та роль мистецтва в становленні мислення.
49. Конкретне — як єдність багатоманіття.
50. Критика та самокритика як необхідні моменти самостійного мислення.
51. Історичний підхід як метод критичного мислення в теорії.
52. Гносеологічний монізм як запорука цілісного підходу до розгляду предмета.
53. «Реконструкція цілого» та конструювання цілого з частин як два протилежних підходи в науковому мисленні.
54. Про критику «справа» і критику «зліва».
55. «Марне» заперечення та заперечення заперечення.
56. Критичне ставлення до так званого здорового глузду та даних чуттєвого сприйняття як основа наукового мислення.
57. Критика негативного ставлення до гіпотез, роль гіпотез в формуванні наукових теорій, структура гіпотез та методи роботи з ними.
58. Наукова критика та теоретичний нігілізм.
59. Конструктивна та деструктивна критика.
60. Прогресивна та реакційна критика.
61. Природа ідеології і пропаганди.
62. Догматизм і скептицизм як інструменти маніпуляції.
63. Методи критичного сприйняття інформації.
64. Необхідність володіння журналістськими навичками для кожного спеціаліста.
65. Роль засобів масової інформації в сучасному суспільстві.
66. Що таке пропаганда?
67. Сучасні технології маніпулювання свідомістю.
68. Методи критичного користування інформаційними ресурсами.
69. Інтернет-журналістика та її специфіка.
70. Основні інформаційні сайти та методи їх роботи.
71. Основні пошукові системи та принципи ефективної роботи з ними.
72. Методи роботи з інформаційними ресурсами.
73. Переваги та проблеми інтернет-спілкування.
74. Наукові інтернет-мережі. Фахові інтернет-мережі.
75. Дистанційне навчання. Освітні онлайн-платформи.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено завідувачем кафедри філософії, кандидатом філософських наук, доцентом Богачевим Романом Михайловичем.

Ухвалено кафедрою філософії (протокол № 1 від 27.08.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 1 від 29.08.2024 р.)